

Vuoden 2000 terrorismilain (Terrorism Act 2000) perusteella pidätettyjen oikeudet

Tähän lehtiseen on koottu tärkeää tietoa Skotlannin lainsäädännön mukaisista oikeuksistasi, kun olet poliisiasemalla pidätettynä. Tässä asiakirjassa kerrotaan, mitkä ovat pääasialliset oikeutesi pidätyksen aikana. Tämä ei sisällä oikeudellisia neuvoja eikä tietoa kaikista oikeuksistasi. Suosittelemme, että hankit itse oikeudellista neuvontaa riippumattomalta taholta.

Lue tämä mahdollisimman pian. Nämä tiedot auttavat sinua tekemään päätöksiä poliisiasemalla. Pyydä poliisia selittämään kaikki tämän lehtisen lukemisen jälkeen epäselväksi jääneet asiat. Voit myös pyytää helppolukuisen version tai käännöksen.

Muista seuraavat oikeutesi:

- Sinulla on oikeus tietää, miksi poliisi on pidättänyt sinut.
- Sinulla on oikeus siihen, että asianajajalle kerrotaan, että olet poliisiasemalla. Tämä on maksutonta.
- Sinulla on oikeus siihen, että jollekin muulle hyvinvoinnistasi kiinnostuneelle henkilölle kerrotaan, että olet poliisiasemalla. Hän voi olla esimerkiksi perheenjäsen, hoitaja tai ystävä.
- Sinulla on oikeus pysyä vaiti. Sinun ei tarvitse vastata mihinkään poliisin esittämiin kysymyksiin. MUTTA sinun on ilmoitettava nimesi, osoitteesi, syntymäaikasi, syntymäpaikkasi ja kansallisuutesi.
- Sinulla on oikeus puhua asianajajan kanssa viipymättä yksityisesti ennen kuin poliisi kysyy sinulta kysymyksiä. Voit myös keskustella asianajajan kanssa milloin tahansa, kun poliisi kysyy sinulta kysymyksiä.
- Jos olet alle 16-vuotias tai alle 18-vuotias ja pakollisen valvontamääräyksen alainen, sinulla on myös oikeus siihen, että vanhempasi tai huoltajasi vierailee luonasi poliisiasemalla.
- Sinulla on oikeus kiireelliseen lääkintäapuun.
- Sinulla on oikeus valittaa tavasta, jolla poliisi on kohdellut sinua.

Sinun oikeutesi

Huomaa: Poikkeustilanteissa poliisilla on oikeus viivästyttää joidenkin näiden oikeuksien toteutumista tai pidättää joku näistä oikeuksista kokonaan. Poliisi saattaa esimerkiksi katsoa tarpeelliseksi keskustella kanssasi, jotta jonkun toisen henkilön loukkaantuminen voidaan estää. **Tämä ei vaikuta oikeuteesi olla vaiti.**

1. Tietoja poliisin huostassa oleville henkilöille

• Tiedon saaminen pidätyksen syistä

Poliisin on annettava sinulle riittävästi tietoa, jotta ymmärrät, miksi sinut on pidätetty ja miksi sinua epäillään terrorismin tilaamiseen tai valmisteluun tai terrorismiin yllyttämiseen osallistumisesta.

Poliisiasemalla poliisin on kerrottava, miksi pidätys katsottiin tarpeelliseksi.

Ennen kuin sinulta kysytään kysymyksiä epäilyistä osallisuudestasi terrorismiin, poliisin on annettava sinulle tai asianajajallesi riittävästi tietoa siitä, mitä he luulevat sinun tehneen, jotta voit puolustaa itseäsi poliisitutkintaa häiritsemättä.

• Vaitiolo-oikeus

Sinun ei tarvitse vastata mihinkään poliisin esittämiin kysymyksiin, jotka koskevat epäiltyä tekoasi.

Kaikki sanomasi kirjataan ylös tai nauhoitetaan, ja näitä dokumentteja voidaan käyttää todisteena oikeudenkäynnissä, jos asiasi viedään oikeuteen.

Sinun on kerrottava poliisille nimesi ja osoitteesi, syntymäaikasi, syntymäpaikkasi ja kansallisuutesi, kun he pyytävät näitä tietoja.

• Poliisiasemalla olosta asianajajalle kertominen

Voit pyytää poliisia kertomaan asianajajalle, että olet poliisiasemalla. Kyseessä voi olla oma asianajajasi tai päivystävä asianajaja, jos et tunne yhtään asianajajaa. Poliisi huolehtii siitä, että asianajajaan otetaan yhteyttä mahdollisimman pian. Tämä on maksutonta.

Poliisiasemalla olosta kertominen jollekin muulle hyvinvoinnistasi kiinnostuneelle henkilölle

Voit pyytää poliisia ilmoittamaan jollekin toiselle henkilölle, että olet poliisiasemalla. Hän voi olla perheenjäsenesi, kumppanisi, hoitajasi, ystäväsi tai joku muu tuntemasi henkilö. Poliisi ottaa yhteyttä henkilöön puolestasi heti, kun se on mahdollista.

Jos olet alle 16-vuotias (tai alle 18-vuotias ja pakollisen valvontamääräyksen alainen)

- Poliisin täytyy yrittää ilmoittaa vanhemmallesi tai huoltajallesi, että olet poliisiasemalla.
- Vanhempasi tai huoltajasi voi tulla tueksesi poliisiasemalle.

• Tulkin saaminen avuksi

Jos et puhu tai ymmärrä englantia, poliisi järjestää avuksesi jonkun (tulkin), joka puhuu kieltäsi. Tämä on maksutonta. On tärkeää, että ymmärrät, mitä poliisiasemalla sanotaan.

Jos olet kuuro tai sinulla on vaikeuksia viestiä selkeästi, poliisi järjestää sinulle avustajan. Tämä voi olla brittiläinen viittomakielen tulkki tai muu sopiva ammattilainen. Tämä on maksutonta.

- **Jos et ole brittiläinen**

Jos et ole brittiläinen, voit pyytää poliisia ilmoittamaan maasi suurlähetystöön tai konsulaattiin, missä olet ja miksi olet poliisiasemalla. Suurlähetystön ja konsulaatin edustajat voivat myös vierailla luonasi yksityisesti ja järjestää asianajajan tapaamaan sinua.

- **Mitä tapahtuu, jos saat syytteen?**

Jos saat rikossyytteen, sinut voidaan vapauttaa tai pitää poliisiasemalla ja viedä oikeuteen seuraavana työpäivänä. Saatat myös päästä vapaaksi, jos lupaat saapua oikeuteen sovittuna päivänä.

- **Asiakirjojen käyttöoikeus**

Jos tapauksesi viedään oikeuteen, sinulle tai asianajajallesi annetaan tapauksen todistusaineistoa koskeva asiakirja. Sen avulla voitte valmistella puolustuksenne.

Sinulla on oikeus saada käänös olennaisista tiedoista, jos et ymmärrä englantia.

- **Oikeus lääkintäapuun**

Poliisi kysyy sinulta terveyttäsi ja hyvinvointiasi koskevia kysymyksiä. On tärkeää, että ilmoitat poliisille mahdollisista sairauksistasi tai mahdollisesta lääkityksestäsi. On myös tärkeää kertoa poliisille, jos sinulla on huumausaine- tai alkoholi riippuvuus tai jos harkitset itsesi vahingoittamista.

Poliisi voi pyytää lääkäriä tutkimaan sinut. Näin varmistetaan, että saat asianmukaista hoitoa pidätyksen aikana. Jos tunnet tarvitsevasi lääkäriä, kerro siitä poliisille.

Jos sairastut, sinulla on oikeus saada lääkintäapua.

- **Ruoka ja juoma**

Vettä tarjotaan pyydettyä. Saat ruokaa, jos pidätys jatkuu yli neljä tuntia. Jos sinulla on tietty ruokavalio tai uskonnollisia rajoituksia, kerro siitä poliisille mahdollisimman pian.

- **Valituksen tekeminen**

Jos haluat tehdä valituksen ollessasi pidätettynä, puhu siitä komisariolle tai muulle ylempiarvoiselle poliisille. Jos haluat tehdä valituksen vapauttamisen jälkeen, voit mennä mille tahansa poliisiasemalle tai soittaa numeroon 101. Voit myös pyytää jotakuta muuta tekemään valituksen puolestasi, kunhan olet antanut hänelle kirjallisen suostumuksesi. Tämä toinen henkilö voi olla vanhempasi, ystäväsi, kumppanisi tai muu luottamasi henkilö.

Jos poliisi on satuttanut tai vahingoittanut sinua pidätettynä ollessasi, sinun on tehtävä valitus Skotlannin poliisin Professional Standards Department -osastolle.

Jos tarvitset lisätukea (huomaa, että seuraavat tiedot koskevat palvelua, joka ei ole oikeus):

Saatat tarvita apua sen ymmärtämiseen, mitä poliisiasemalla ollessasi tapahtuu. Tätä apua voi tarjota asianmukainen tukihenkilö (englanniksi Appropriate Adult). Tämä voi koskea

2. Tietoja poliisin kuulusteluun meneville henkilöille

• Asianajajan hankkiminen avuksi

Kerro poliisille, jos haluat puhua asianajajan kanssa. Poliisi ottaa puolestasi yhteyttä asianajajaan mahdollisimman pian.

Asianajajan tehtävänä on suojella oikeuksiasi ja neuvoa sinua lakiasioissa.

Voit puhua tuntemasi asianajajan tai päivystävän asianajajan kanssa. Päivystävä asianajaja on riippumaton eikä työskentele poliisille.

Asianajaja kertoo sinulle, voiko hän neuvoa sinua ilmaiseksi vai joudutko maksamaan neuvoista. Jos joudut maksamaan, asianajaja kertoo sinulle, kuinka paljon apu maksaa ja miten maksu hoidetaan. Poliisi ei maksa asianajajasi eikä osaa kertoa, miten asianajajasi saa maksun.

Saat keskustella asianajajan kanssa yksityisesti ennen kuin poliisi esittää sinulle kysymyksiä, ellei sinulta turvallisuussyistä tarvita kiireellisiä vastauksia.

Voit milloin tahansa muuttaa mieltäsi asianajajan kanssa puhumisesta. Kerro tästä poliisille mahdollisimman pian, niin he ottavat yhteyttä asianajajaan puolestasi.

Jos asianajaja ei tule poliisiasemalle sovittuun aikaan tai jos sinun täytyy puhua asianajajan kanssa uudelleen, voit pyytää poliisia ottamaan yhteyttä häneen uudelleen.

Sinulla on oikeus siihen, että asianajaja jää huoneeseen, kun poliisi esittää sinulle kysymyksiä. Poikkeuksia tästä ovat tilanteet, joissa sinulta tarvitaan turvallisuussyistä kiireellisiä vastauksia ennen asianajajan paikalle saapumista.

• Kuinka kauan voit olla pidätettynä kuulustelua varten?

Poliisi voi pidättää sinut kuulusteltavaksi jopa 48 tunniksi syyttämättä sinua rikoksesta. Ylempiarvoisen poliisin on säännöllisesti tarkistettava, voidaanko sinut edelleen pitää pidätettynä. Tätä kutsutaan tarkistukseksi (englanniksi review). Voit olla pidätettynä yli 48 tuntia vain, jos tuomioistuin sallii sen. Tuomioistuin voi pidentää pidätysaikaa ilman syytettä enintään 14 päivään pidätyksestä. Tällaisessa tilanteessa sinun on saatava seuraavat tiedot:

- kirjallinen asiakirja siitä, että pidätyksen jatkamista on haettu
- kyseisen hakemuksen tekoaika
- kyseisen hakemuksen tuomioistuinkäsittelyn ajankohta
- pidätyksen jatkamisen perusteet.

Sinun (ja laillisen edustajasi) on saatava ilmoitus aina, kun pidätyksen jatkamista haetaan.

Sinulla ja asianajajallasi on oikeus ilmaista oma näkemyksenne tästä päätöksestä, paitsi, jos et ole asianmukaisessa kunnossa. Asianajaja neuvoa sinua tässä.

• ICV-vierailijat (Independent Custody Visitors)

Yhdistyneessä kuningaskunnassa tietyillä yhteisön jäsenillä on oikeus vieraila poliisiasemilla.

Nämä Independent Custody Visitoriksi (vapaasti suomennettuna riippumattomat pidätysvierailijat) kutsutut henkilöt ovat vapaaehtoistyöntekijöitä, jotka varmistavat, että pidätettyjä ihmisiä kohdellaan asianmukaisesti, että he ovat tietoisia oikeuksistaan ja että heidän oikeuksiaan kunnioitetaan.

Sinulla ei ole oikeutta tavata ICV-vierailijoita tai pyytää heidän vierailuaan, mutta he voivat pyytää sinun tapaamistasi. Jos ICV-vierailija tulee tapaamaan sinua pidätettynä ollessasi, hän on poliisista riippumattoman toimija, joka tarkistaa, että hyvinvointisi ja oikeutesi on turvattu. Päätät itse, haluatko puhua hänelle.